

תביעה אזרחית בעקבות הרשעה בפלילים

בקרב הציבור הרחב, ובעיקר בקרב קרבנות עבירה, רווחת הדעה כי הרשעתו של העבריין בפלילים הינה סוף הפסוק. אמנם אין כך הדבר. לרשות הקורבן עומדת האפשרות להגיש כנגד העבריין תביעה אזרחית, וכל זאת תוך חיסכון משמעותי בהליכים ממושכים. עו"ד אסף דוק מסביר אודות האפשרויות העומדות בפני קורבנות עבירה המעוניינים לתבוע מפוגעיהם פיצוי כספי בעבור הנזקים שנגרמו להם.

עבירות פליליות גורמות לא פעם לנזקים נלווים ממושכים ומשמעותיים. הן אם מדובר בנזקים לרכוש, לגוף או לנפש. לא פעם, מדובר בפגיעה משולבת. קורבנות של עבירות מין ואונס לדוגמה, סובלים לרוב מפגיעה בכל התחומים, כאשר במהלך הפשע גופם נפצע ואף נפשם ולעתים הם עוברים הליך ארוך של שיקום והחלמה, הדורש מהם כוחות נפשיים ואף כסף רב היכול להגיע עד לכדי מאות אלפי שקלים. בנוסף, אובדן ימי העבודה, אובדן הביטחון העצמי ועוד השפעות רבות ושליליות אחרות העשויות לפגוע בקרבנות העבירה.

בתי המשפט בישראל, בפסיקות הפליליות השונות, אינם נוטים לפסוק פיצוי כספי לקורבנות עבירה, וגם כאשר נקבע מתן פיצוי שכזה, גובהו אינו משמעותי ואין בו בכדי לפצות את הקורבן בגין הנזקים ההיקפיים הנוגעים לעתים לכל תחומי החיים, שנגרמו לו. דוגמה לכך היא בפסיקתו של בית המשפט על הענקת פיצוי בסך של 2,500 שקלים בגין שבר מורכב שנגרם לידו של הקורבן. לא רק זאת, הפיצוי הפלילי הינו מוגבל על פי חוק, מה שהופך אותו לבלתי מספק או ראוי ואף מבזה, עבור הקורבנות שנפגעו.

הדבר החיובי בפיצוי הוא בכך שהוא נגבה על ידי המדינה, באמצעות המרכז לגביית קנסות, שבידו קיימות אפשרויות להשית סנקציות משמעותיות לעומת אלו שבידי לשכות ההוצאה לפועל, האמונות על גביית כספים עבור הקורבנות עקב תביעה אזרחית.

קורבנות עבירה יכולים לקבל פיצוי כספי מפוגעיהם בדרכים הבאות:

1. הגשת תביעה אזרחית רגילה

קורבנות עבירה פלילית רשאים להגיש תביעה אזרחית לפיצוי כספי על הנזק שנגרם להם, כמו כל אדם אחר. תביעה זו יכולה להיות מוגשת גם כאשר לא נפתח הליך כנגד הפוגע, אף אם לא הוגשה תלונה. ממש כמו בכל תביעה אזרחית אחרת. במידה וצעד זה ינקט, קורבן העבירה יאלץ להוכיח את הנזקים שנגרמו, כפי שקיים במשפט האזרחי. תביעות אלו טובות למצבים בהם אין אפשרות לנקוט בהליכים פליליים כנגד מי שגרם לפגיעה.

2. הגשת תביעה אזרחית נגרת לפלילים

על פי סעיף 77(א) לחוק בתי המשפט, קורבן העבירה יכול להגיש תביעה אזרחית כנגד העבריין, במסגרת ההליך הפלילי. קיימת מגבלה כבדה בהליך זה, שהיא מסגרת הזמן הניתנת לקרבן להגיש תביעה זו. פרק הזמן הינו 90 יום בלבד, לאחר שפסק הדין הפך לחלוט, הכוונה, כעבור 45 יום מרגע מתן פסק הדין כנגד העבריין.

היתרון המשמעותי ביותר של הליך זה, הוא שקורבן העבירה לא צריך להוכיח את עובדת ביצוע העבירה שכן כתב התביעה מוגש לאחר פסק הדין שקבע את אשמת הפוגע. לכן מדובר בראיה חלוטה - כזו שאי אפשר לסתור אותה. אין צורך לדון בשאלת חפותו או אשמתו של מבצע העבירה כיוון שבית המשפט דן כבר בשאלה זו וקבע כי הוא נמצא אשם במעשיו כנגד הקרבן. על כן, החלטה אחרת לא תתקבל. אומנם, יש לציין כי התביעה בהליך זה מנותבת לשופט שעיסוקו הוא בתחום הנזיקין שלא היה בהליך העיקרי

שהתנהל כנגד גורם הנזק, וניזון מהחומר המובא בפניו בלבד. עם זאת, הוא עשוי לפסוק פיצוי כספי ריאלי לקרבן העבירה מכיוון שהוא בקיא ובעל ידע בתחומו.

בשורה התחתונה, היתרון של תביעה זו הוא בפירוש לקורבן העבירה, שכן הוא רק צריך להצליח להוכיח את מידת הנזק שנגרם לו כתוצאה מהעבירה ואילו לעבריין אין את היכולת להתגונן מפני שאלת האחריות.

3. הגשת תביעה אזרחית שעושה שימוש בפסק הדין אשר ניתן בהליך פלילי

תביעה זו, המצויה בסעיף 42 לפקודת הראיות, מאפשרת הגשה לבית המשפט האזרחי את פסק הדין שניתן כנגד העבריין, בו התובע משתמש כדי להוכיח את ביצוע העבירה כלפי הקורבן. היתרון בהליך זה, הינו האפשרות להשתמש בפסק דין שניתן בערכאה הפלילית במסגרת של תביעה אזרחית. פסק הדין שניתן בעניינו של העבריין בהליך הפלילי, משמש כראיה בהליך האזרחי. העבריין לא יכול לסתור פסק דין שכבר ניתן מולו, אלא אם כן הוא מקבל רשות מצד בית המשפט בהליך האזרחי, רשות אשר ניתנת אך ורק במקרים חריגים.

היתרון בהליך זה בניגוד לתביעה הנגררת, הוא שניתן לעשות בו שימוש בכל עת וזאת בהתאם לכללי ההתיישנות הרגילים. יתרון נוסף הוא שאין צורך למהר ולהגיש בפרק זמן לחוץ את התביעה. החיסרון הינו שבאופן עקרוני, קיימת האופציה לסתור את הראיות שהובאו בהליך הפלילי, אפשרות שאינה קיימת בתביעה האזרחית הנגררת.

מתלבטים כיצד לפעול עקב מעשה פלילי שבוצע נגדכם?

הפיצויים שניתנים לקרבנות העבירה במסגרת ההליך הפלילי אינם הולמים את הנזק שנגרם להם והשופטים לרוב אינם מתקרבים לפיצוי המקסימלי האפשרי שיכול לצמצם את תופעת התביעות האזרחיות המוגשות עקב הליכים פליליים. לכן, במידה ונפגעת, אל לך להסתפק בהליך הפלילי ועליך לפנות לעורך דין פלילי שיציג בפניך את האופציות הטובות ביותר לקבלת פיצוי מקסימלי מהעבירה, בכדי שתוכל להשתקם בצורה המיטבית, ולחזור לחייך הרגילים.

משרדנו מעניק מזה תקופה ארוכה ייעוץ וייצוג משפטי למתלוננים ולנפגעי עבירה הזכאים לתבוע פיצוי כספי בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מעבירה פלילית ממנה נפגעו. כמו כן, משרדנו מייצג נפגעי עבירה אף לפני תחילת ההליכים הפליליים כנגד מבצע העבירה על מנת ולהבטיח שזכויותיו של קורבן העבירה יישמרו לכל אורכם על מנת שיקבל את הפיצוי המגיע לו בסופם. במידה ונפגעת כתוצאה ממעשה פלילי והנך רוצה לתבוע פיצוי כספי בעבור הנזקים שנגרמו לך על-ידי הפוגע, פנה/י ללא דיחוי להתייעצות עמנו בטלפון **052-6885006** או השאר/י פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.